

Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne – siła wyższa

- ✚ Zgodnie z art. 4 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 640/2014 w odniesieniu do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej PROW 2014-2020 daną płatność wycofuje się proporcjonalnie za lata, w których występowała siła wyższa lub nadzwyczajne okoliczności. Wycofanie dotyczy wyłącznie tych części zobowiązania, dla których nie wystąpiły dodatkowe koszty lub utracone dochody przed wystąpieniem siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności. Nie stosuje się wycofania w odniesieniu do kryteriów kwalifikowalności i innych obowiązków i nie nakłada się kary administracyjnej.
- ✚ Powyższe oznacza, że jeżeli w wyniku zaistnienia zdarzeń o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności nie zostały spełnione warunki do przyznania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach danego pakietu/wariantu na powierzchni całej działki/ na kilku działkach/ lub na części działki, płatności do danej działki rolnej bądź działek rolnych nie przyznaje się i nie ustala się kwoty do zwrotu z tytułu zaniechania realizacji zobowiązania oraz kar administracyjnych.
- ✚ W odniesieniu do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, **niewymagany jest częściowy lub całkowity zwrot wcześniej wypłaconego wsparcia** w przypadku działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności. (W przypadku zobowiązań lub płatności wieloletnich, nie wymaga się zwrotu wsparcia otrzymanego w poprzednich latach, a zobowiązania lub płatności, jeżeli jest to możliwe są kontynuowane w kolejnych latach zgodnie z pierwotnie określonym terminem).
- ✚ W przypadku pakietu 7. Zachowanie lokalnych ras bydła, za przypadek siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności uznaje się **jedynie śmierć zwierzęcia z tytułu wystąpienia choroby epizootycznej lub zagryzienie zwierzęcia przez dzikie zwierzęta**). W pozostałych przypadkach zastosowanie mają przepisy dotyczące okoliczności naturalnych:
 - a) śmierć zwierzęcia na skutek choroby; lub
 - b) śmierć zwierzęcia na skutek wypadku, za który beneficjent nie ponosi odpowiedzialności,o których mowa w art. 32 rozporządzenia (UE) nr 640/2014.
Wnioskodawca jest zobowiązany powiadomić kierownika biura powiatowego ARiMR o spadku liczby zwierząt, **w terminie 10 dni od dnia stwierdzenia spadku liczby zwierząt**.
- ✚ **Nie stosuje się kar administracyjnych** w zakresie wzajemnej zgodności, jeżeli niezgodność wynika z działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności w tym zakresie.
- ✚ Zgodnie z art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 „siła wyższa” i „nadzwyczajne okoliczności” mogą zostać uznane w szczególności w następujących przypadkach:
 - śmierć beneficjenta;

- długoterminowa niezdolność beneficjenta do wykonywania zawodu;
- poważna klęska żywiołowa powodująca duże szkody w gospodarstwie rolnym;
- zniszczenie w wyniku wypadku budynków inwentarskich w gospodarstwie rolnym;
- choroba epizootyczna lub choroba roślin dotykająca, odpowiednio, cały inwentarz żywy lub uprawy należące do beneficjenta lub część tego inwentarza lub upraw;
- wywłaszczenie całego lub dużej części gospodarstwa rolnego, jeśli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku.

 Dowodem potwierdzającym wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, może być na podstawie art. 75 § 1 Kpa wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Dowodem mogą być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny.

 W przypadku wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, które mogą mieć wpływ na powierzchnię kwalifikującą się do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej lub na wypełnienie przez rolnika zobowiązań w zakresie przestrzegania norm i wymogów, **rolnik powinien złożyć do biura powiatowego ARiMR pisemne oświadczenie o wystąpieniu siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, opatrzone czytelnym podpisem i datą złożenia, w terminie 15 dni roboczych od dnia**, w którym rolnik lub upoważniona przez niego osoba **są w stanie dokonać takiej czynności oraz dostarczyć dowód** potwierdzający wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.